

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum matrimonium debuerit institui ante peccatu[m]? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

subiectos, qui sunt loco materialis elementi : ita est de matrimonio.

Ad tertium dicendum, quòd quamuis matrimonium non conformetur passioni Christi, quantum ad penam, conformatur tamen ei, quantum ad charitatem, per quam pro Ecclesia sibi in sponsam coniangenda, passus est.

Ad quartum dicendum, quòd vnio Christi ad Ecclesiam non est res contenta in hoc sacramento, sed res significata & non contenta; & talem rem nullum sacramentum efficit. Sed habet aliam contentam rem & significatam, quam efficit, vt dicitur f. Magister autem ponit rem non contentam, quia erat huius operis, quòd non haberet rem aliquam contentam.

in se q. 1. solut. lib. 4. sent. d. 26. S. G.

Ad quintum dicendum, quòd etiam in hoc sacramento sunt illa tria : quia sacramenta tantum sunt, et res exterius apparentes. Sed res & sacramentum est obligatio quæ innascitur, viri ad mulierem, ex talibus actibus; sed res vltima contenta, est effectus huius sacramenti, non contenta autem est res, quam Magister ¶ determinat.

li. 4. sent. d. 26. S. G.

ARTIC. II.

Utrum matrimonium debuerit institui ante peccatum?

175

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quòd matrimonium non debuerit institui ante peccatum. Quia illud quod est de iure naturali, non indiget institutione. Sed matrimonium est huiusmodi, vt dicitur * patet. Ergo non debuit institui.

991. a. 1.

¶ 1. Præterea, Sacramenta sunt quædam medicina contra morbum peccati. Sed medicina non præparatur nisi morbo. Ergo ante peccatum non debuit institui.

¶ 2. Præterea; Ad idem institutio vna sufficit. Sed matrimonium fuit institutum etiam post peccatum, vt in littera dicitur *. Ergo ante peccatum non fuit institutum.

¶ 3. Præterea, Institutio sacramenti debet esse à Deo. Sed ante peccatum verba quæ ad matrimonium

li. 4. sent. d. 26. S. G. B. & C.

Z 4 per-

Gen. 1.

perrinent, non sunt determinate dicta à Deo, sed ab Adam: illa autem verba, quæ Deus dixit*, Crescite & multiplicamini. dicta sunt brutis etiam, in quibus non est matrimonium. Ergo matrimonium non fuit institutum ante peccatum.

Cont. Florent. in doct. 2. de Sacr.

¶ 5 Præterea, * Matrimonium est sacramentum nouæ legis. Sed sacramenta nouæ legis à Christo institutum sumpserunt. Ergo non debuit ante peccatum institui.

SED contra est, quod dicitur Math. 19. Non legistis, quia qui fecit homines ab initio, masculum & feminam fecit eos?

¶ Præterea, Matrimonium est institutum ad procreationem prolis. Sed ante peccatum erat necessaria homini procreatio prolis. Ergo ante peccatum debuit matrimonium institui.

RESPONDEO dicendum, quod natura inclinat ad matrimonium, intendens aliquod bonum: quod quidem variatur secundum diuersos hominum status & ideo oportet, quod secundum illud bonum, diuersimodè in diuersis statibus hominum instituat. Ideo matrimonium, secundum quod ordinatur ad procreationem prolis, quæ erat necessaria etiam peccato non existente, institutum fuit ante peccatum. secundum autem quod remedium præbet contra venus peccati, institutum fuit post peccatum reuocatur legis naturæ: secundum autem determinationem personarum, institutionem habuit in lege Moyse: secundum quod representat mysterium coniunctionis Christi & Ecclesiæ, institutionem habuit in noua lege, & secundum hoc est sacramentum nouæ legis. Quantum verò ad alias utilitates quæ ex matrimonio consequuntur, sicut est amicitia, & mutua obsequia sibi à coniugibus impensum, habet institutionem in lege ciuili. Sed quia de ratione sacramenti est, quod sit signum & remedium, ideo quantum ad materiam institutionis competit ei ratio sacramenti: sed quantum ad primam institutionem competit ei, quod sit effectum

officium natura; quantum verò ad vltimam, quòd fit in officium ciuilitatis.

Ad primum ergo dicendū, quòd illa quæ in cõmuni sunt de iure naturali, indigent institutione quãtũ ad eorum determinationem, quæ diuersimodè cõpõnitur secundum diuersos status: sicut de iure naturali est, quòd maleficia puniãtur: sed quòd talis pœna tali culpe apponatur, per determinationem iuris positiui fit.

Ad secundum dicendum, quòd matrimonium non est tantum in remediũ contra peccatum, sed principaliter est in officium naturæ: & sic institutum fuit ante peccatum, non autem prout est in remediũ.

Ad tertium dicendum, quòd secundum diuersa quæ oportet in matrimonio determinari, non est inconueniens, quòd diuersas habuerit institutiones: & sic illa diuersa institutio non est eiũdẽ secundum idem.

Ad quartum dicendum, quòd matrimonium ante peccatum institutum fuit à Deo, quando homini mulierem de costa formauit in adiutorium, & dixit eis, Crescite & multiplicamini: quod quamuis etiam alijs animalibus dixerit, non tamen per ea, eodem modo intelligendum fuit, sicut per homines. Adam verò illa verba protulit à Deo inspiratus, vt intelligeret matrimonij institutionem à Deo factam.

Ad quintum dicendum, quòd quãtũ ad hoc quòd matrimonium est sacramentum nouæ legis, non fuit ante Christum institutum: vt ex dictis patet*.

ARTIC. III.

Virum matrimonium conferat gratiam?

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quòd matrimonium non conferat gratiam. Quia secundum Hug.* sacramenta ex sanctificatione inuisibilem gratiam conferunt. Sed matrimonium non habet aliquam sanctificationem, quæ sit de essentia eius. Ergo non confertur gratia in ipso.

¶ 2. Præterea, Omne sacramentum conferens gratiam, confert ipsam ex materia & forma sua. Sed actus qui sunt materia in hoc sacramento, non sunt causa gra-

Gen. 1.

in corp. art.

176

lib. 1. de sac. p. 9. c. 1. onc. Trid. sess. 24. in pr. § Gratia vero.